

krátce

Festival plný adrenalinu

OPAVA Mezinárodní festival outdoorových filmů, který v Opavě proběhne od úterka do pátku ve dnech 10. - 13. listopadu, nás zavede do různých míst naší planety, ukáže mentalitu a kulturu tamních obyvatel a především nabídne pestrou škálu neuvěřitelných lidských příběhů.

Program zahájí úterní beseda s cestovatelem a filmařem Jiřím Kráčalíkem, který v rámci svého komponovaného pořadu zavede návštěvníky na třetí nejkrásnější trek v Himaláji. A hned po přednášce přichází prudká nálož extrémních filmů. Jmenovitě můžeme vypíchnout například Pyramidy: Seskok divů, ve kterém se dobrodruh Cedric Dumont odhodlá splnit si svůj dlouholetý sen a proletět se nad pyramidami v Gíze ve wingsuit obleku, ve kterém můžete letět až 170 km v hodině. Svůj sen si splnil i Edu Marín, který vylezl na vrchol v italských Dolomitech se svým dvašedesátiletým otcem. Prostřednictvím filmů se vydáme po stopách divokých koní v Mongolsku, vylezeme na vrcholky hor, projedeme pouští na handbiku, zažijeme závod historických plachetnic na rozbouraném moři, detailně prozkoumáme krajinu na Novém Zélandu či zatajíme dech při krkolomných kouscích extrémních sportovců. Příkladem toho, co všechno dokážou lidé s handicapem, je Tomáš Kráčalík. Ve třech letech prodělal leukémii, ve čtrnácti měl nádor na mozkku, v sedmácti druhý. Ačkoliv zůstal díky zdravotním komplikacím téměř nevidomý, navštívil Island, prošel se okolo Bajkalu a čtrnáct dní cestoval například Namibií. Dokument s názvem 10 % Afriky tímto odkrývá pozitivní náhled na život s handicapem. Každý dokumentární film, který na festivalu navštívíte, vám ve více či méně minutách ukáže, že život je výzva. Vstupenky na festival v ceně 80 Kč zakoupíte v opavské Sluně, projekce proběhnou v budově Slezské univerzity. Seznam všech outdoorových filmů spolu s jednotlivými časy pak naleznete v našem servise.

(tep)

Kravaře rozzářily lampiony

Kravaře se minulý pátek doslova rozsvítily desítkami lampionů.

Foto: Hana Kuncová

KRAVAŘE Každoroční lampionový průvod prošel centrem Kravař v pátek 6. listopadu. Děti ve strašidelných maskách vyrazily se svými rodiči městem směrem k hasičskému areálu.

Ten, kdo masku neměl, si ji mohl před zahájením průvodu vyrobit či namalovat v kravařském Centru volného času. Po průvodu byl pro děti nachystán program v podobě zábavných her a soutěží. Hudební vložku vyplnilo vystoupení dětského pěveckého souboru Fialenka, závěrem programu byla světelná show skupiny Agripa.

(tep)

BEETHOVEN
OPAVA

POZVÁNKA NA KONCERT
Neděle 15. 11. 2015
v 15.30 hodin
KD Na Rybníčku

Komorní koncert, na kterém zazní výhradně díla Ludwiga van Beethovena v podání špičkových solistů, jako je např. vynikající klavírista Igor Ardašev, je pořádán Spolkem pro komorní hudbu Opava. V programu zazní také úryvky z korespondence skladatele a verše J. W. Goetha v podání předního člena ostravské činohry Jana Fišara. Sólistkou večera je sopranistka Katarína Vovková. Komorní ansámbl Musica Opavia povede mladý ostravský dirigent Marek Prášil. Igor Ardašev vystoupí v 2. klavírním koncertu Ludwiga van Beethovena.

VSTUPNÉ NA MÍSTĚ.

Srdečně zveme všechny příznivce dobré hudby.

Mám pocit,
že tehdy šlo
vše lehce,
vzpomíná Martin Klimeš

Galerista a kurátor Martin Klimeš bezpochyby patří mezi nejvýznamnější osoby opavské kultury. Jeho jméno je kromě jiného neodmyslitelně spjato se založením Bludného kamene, spolku, který se už pěknou řádku let věnuje soudobému vizuálnímu umění a hudbě. A protože právě letos slaví Bludný kámen dvě desetiletí své existence, je to více než pádný důvod ohlédnout se zpět. Spolu s Martinem Klimešem trochu vzpomínáme na první krůčky Bludného kamene a opavskou kulturní atmosféru 90. let, stejně jako nakousneme jeho plány do budoucna.

■ 20 let je dlouhá doba. Bilancujete?

Zabýváme se spíše přítomností, než abychom se dívali zpět a hodnotili, co a jak se událo. Ale v publikaci k výročí Bludného kamene, kterou připravuji společně s bratry Frankovými a Ewou Glowackou a která vyjde do konce roku, vzpomínáme na různé události a lidi, se kterými jsme se v průběhu dvaceti let setkali.

■ Co bylo impulzem k založení Bludného kamene?

Bludný kámen jsme založili s Jiřím Siostrzonkem. Byl pro nás přirozeným pokračováním našich dlouhodobých zájmů. Měli jsme v něm příležitost dělat si, co nás zajímalo a zcela po svém.

■ Proč jste ho pojmenovali zrovna Bludný kámen?

Líbí se mi ten příběh nekončící dlouhé pouti kamenů při tání severního ledovce, doby, kdy se z okamžitého hlediska nic nedělo a ze zpětného pohledu se do krajiny pohybem obrovské hory hlíny a kamení vryvala hluboká brázda. Vztah stálosti a současně proměnlivosti, jistoty a nacházení něčeho nového, to mne stále zajímá.

■ Byla tehdejší atmosféra vzniku spolku na kloněná?

Situace, která vznik Bludného kamene provázela, byla příznivá. Když v roce 1990 skončil svou činnost Klub mladých při Městském domě kultury Petra Bezruče, vzniklo v Opavě určité kulturní prázdno. Nebylo žádné hnutí, nic, co by mělo sílu být spojovatelem lidí, kteří se zajímali o neformální, nemainstreamovou kulturu. V té době už vznikaly a zanikaly rockové kluby, působilo malé uskupení věnující se divadlu a poezii atd., ale nebylo to nic soustavného, stálého a s generačním přesahem. My jsme do čajovny Bludný kámen zvali různé odborníky, filozofy, spisovatele, básníky, kritiky, teoretiky, pořádali jsme koncerty etnické hudby, folku, jazzu, alternativního rocku apod. Prostor čajovny nám brzy začal být těsný, proto jsme expandovali do vinárny U Přemka, kde jsme založili Jazzový klub, pořádali festival Etnojazz a k výročí 17. listopadu se studenty Slezské univerzity festival Jazz and Hot Dance. Nejružnější akce jsme pořádali v netypických prostorách jako např. v dosloužilé továrně Karnola, „objevili“ jsme bývalý kostel sv. Václava a téměř guerillově jsme v něm začali pořádat nejrůznější akce. A od symbo-

licky působícího data 1. 1. 1999 jsme vedli Dům umění.

■ A ten jste vedli celých 10 let. Co se stalo?

Nové vedení města a OKO nebylo spokojeno s tím, co v Domě umění děláme, takže jsme skončili.

■ Co jste dělali potom?

Ke konci našeho působení v Domě umění jsme dostali nabídku účastnit se aktivit na Albertovci, kde jsme po následující dva roky vedli galerii a organizovali sympozia a rezidenční pobyty. Potom nám byly nabídnuty sklepní prostory ve výstavní budově muzea. Tam jsme zahájili činnost Galerie Cella. Když se výstavní budova začala rekonstruovat, tak jsme se přemístili do dalšího sklepení jiné muzejní budovy. Cellu jsme nakonec přestěhovali na Matiční ulici, kde sídlí dodnes. Někdy s trochou nadsázky říkám, že jsme se tehdy stali specialisty na úpravy sklepních prostor. No, a nejnověji máme pronajaté ještě místo v Matičním domě, kde také pořádáme výstavy a přednášky o současném umění.

■ Vrat' se ale ještě k úplným počátkům. Vzpomínáte si, co byla první akce, kterou jste s Bludným kamenem pořádali?

Byla to vernisáž vizuálního a experimentálního básníka Karla Adamuse v čajovně na jaře 1995. Dali jsme najevo, že nebudeme součástí žádné newageovské či esoterické vlny, ale že naším zájmem bude současné umění, především jeho progresivní linie.

■ A jaké byly další kroky Bludného kamene?

Aktivitou v Myší díře, kde Bludný kámen sídlil, jsme se brzy stali důležitým centrem alternativního myšlení a kultury v Opavě. Určitě ne všem vyhovoval prostor zaměřený na čajovou kulturu, na oblast jisté jemnosti a poezie. U nás převládá obliba spíše hospodské drsnosti a vůně kávy, ale v té době bylo takové prostředí v Opavě nepochopitelné, jiným a obecně se návrát k „etnu“ nosil. Tři- až čtyřikrát do týdne jsme v čajovně pořádali vernisáže, koncerty, přednášky, besedy, večery poezie. Člověk věděl, že tam časem potká, koho hledá či nehledá, ale rád jej uvidí. Fungovali jsme až do roku 2003, než nám dala Slezská univerzita výpověď.

■ Co bylo během existence spolku pro vás nejtěžší a co naopak šlo jako po másle?

Mám pocit, že tehdy šlo vše lehce, na naše pořady chodilo hodně návštěvníků, média se

našim aktivitám věnovala. Nebylo představitelné, že by nebylo obšírné referováno o velké výstavě ke kulatému výročí Bludného kamene například. Dnes je jiná situace, probíhá jakási vnitřní normalizace, respektive už v ní poměrně hluboce dlouhou dobu jsme. Pokud nás zajímá kultura, tak především jako zábava, vyhledáváme to, co známe, co nás utvrzuje, to obecně přijatelné, znovu se díváme na televizní seriály, které jsou mnohem tupejší než za doby normalizace, té vnější, socialistické. Na druhou stranu má Bludný kámen po letech své prostory, digitalizujeme knihovnu zaměřenou na současné umění, kulturu, teorii, architekturu atd., připravujeme katalogy, publikace, výstavy, festivaly v Opavě a v Ostravě, členská základna Bludného kamene se rozrůstá, scházíme se, debatujeme...

■ Měnilo se během těch 20 let nějakým způsobem zaměření spolku?

V prvních pěti až sedmi letech jsme byli rozkročení poměrně široko. Nahrazovali jsme svým způsobem činnost různých zaměřených klubů a spolků. Neuniklo nám nic, co by nebylo zajímavé, inspirativní. Potom jsme se stále více soustřeďovali na to, co nám bylo nejvlastnější – soudobé vizuální umění a hudba. A z té široké škály možností jsme se více zaměřili na hledání, experiment, progresi, na umění, které překračuje žánry nebo je spojuje do nových celků, které analyzuje, zkoumá vlastní výrazové prostředky, hledá nové formy, využívá soudobé technologie atd. Je to cesta náročnější, divácky mnohem méně atraktivní, ale pro nás nejspíše jediná.

■ Vy se na opavské kulturní scéně pohybujete notnou řádku let. V jaké kulturní „rolí“ je vám nejlépe a na jakou byste naopak nejraději zapomněl?

Stále jsem zprostředkovatelem,

organizátorem, rád o těch našich a podobných aktivitách píšu, uvádím je, rád o nich vykládám. Zdá se mi, že dělám víceméně pořád to stejné, jen možnosti, prostředí a zkušenosti se mění. Pokud narážíte na dobu, kdy jsem byl pár měsíců zaměstnán jako galerista v Domě umění pod OKO, tak to jsem chtěl zpočátku věřit, že se situace radikálně změnila v souvislosti s novým vedením města, v souvislosti s konkurzy na ředitele a galeristu. To jsem se zmylil a nerad na to období vzpomínám.

■ Co může Bludný kámen opavskému publiku nabídnout do dalších 20 let?

Snad to bude stále zájem o současné umění a o současnou společnost, který budeme veřejnosti v Ostravě a v Opavě předkládat ve formě výstav, koncertů, přednášek, performancí atd. Chceme se v nejbližší době věnovat rezidenčním uměleckým pobytům – výtvarným, zvukovým, tanečním. Chceme znovu pořádat sympozia a stipendijní pobyty pro umělce. Organizujeme sbírku současného umění, tak ji třeba budeme moci přiměřeně představit. Přál bych si, aby do Bludného kamene vstoupili další mladí lidé, studenti, ale i starší a starší, kteří mají zájem o umění a kulturu a Bludný kámen posunuli někam dále.

■ Kdybyste se mohl vrátit v čase, bylo by něco, co byste ve vašem profesním či osobním životě změnil?

Možná bych raději zůstal veterinárním lékařem a uměním se zabýval ve chvílích volna. To bych ale nepoznal tolik zvláštních a výjimečných lidí, to bych nemohl být nikdy v umění tolik ponořený. Jestli by mi to tak scházelo, je ale otázka, na kterou nelze odpovědět. Takže nemám nic, co bych změnil, ani v osobním životě. A to je vlastně dobře, ne?

Text a foto: Petra Moravcová

Martin Klimeš

Narodil se v r. 1960 v Opavě a vystudoval Vysokou školu veterinární v Brně. Po studiích pracoval deset let jako zvěrolékař. Výtvarnému umění se věnuje coby galerista a kurátor od roku 1980, kdy postupně působil v několika galeriích. V polovině 90. let spoluzaložil sdružení Bludný kámen, které se soustřeďuje na prezentaci soudobé vizuální a zvukové tvorby. Deset let vedl opavský Dům umění. V Ostravě pořádá v Domě umění zvukové performance, v městské galerii Plato představení současného tance a improvizované hudby a v Divadle A. Dvořáka výstavy současné malby. Kromě Bludného kamene, který provozuje Galerii Cella, je také členem spolku Za Opavu. Bludný kámen organizuje několik mezinárodních festivalů elektronické a improvizované hudby. K 20 letům si nadělil výstavu s tématem času „Předtím, teď, potom“ společně s mezinárodním projektem „Time 20 years BK“.

